
ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Нещодавно наукова громадськість відзначила 141 річницю від дня народження Івана Огієнка – славетного українця, ім'я якого належить нашій багатостраждальній історії, а нині надійно зігриває полум'яні серця молодих і старшого віку патріотів, які присвятили себе Україні-матері. Його величезна на все життя залюбленість у пишне і чарівне рідне слово, родючу українську землю, гострий природний розум, титанічна працездатність, величезний організаторський хист, прикладне відстоювання інтересів української нації на різних державних і громадських посадах, її мови і культури, а також оперативне ухвалення і невідкладне проведення у державному і суспільному житті конструктивних ідей та рішень щодо розвитку національної освіти, науки і церкви, зробили цю постать однією з найбільш відомих і колоритних в українському світі, забезпечили їй вдячну пам'ять багатьох поколінь.

У незалежній Україні вчені, представники різних громадських об'єднань рішуче спростували комуністичні фальшивки про роль Івана Огієнка у славетному національному відродженні 1917-1920 рр. та наступних історичних періодах, розгорнули активну роботу з ґрунтовного вивчення його творчої спадщини, багатогранної державницької, наукової і громадської праці, представленого ним розумінням суті й першочергових завдань процесу формування новітньої української нації у довготривалому протистоянні з московським імперіалізмом.

Свій відчутний внесок у зазначений процес наполегливо роблять сучасні науковці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка – мовознавці, літератори, історики, педагоги, політологи та інші, які тривалий час працюють в царині огієнкознавства, встигли порадувати загал багатьма сотнями змістовних праць з цієї проблематики, щороку беруть участь у продуктивних наукових заходах, присвячених черговим річницям заснування свого вишу, фундатором якого у 1918 році був саме Іван Огієнко, Соборності України, Державного герба України, Державного прапора України і Незалежності України, а також іншим значущим подіям нашої держави, де завжди присутні керівництво закладу, науково-педагогічні працівники і патріотично налаштовані студенти всіх базових структурних підрозділів КІНУ.

Важливу роль у згуртуванні вчених різних спеціальностей і поширенні результатів їх огієнкознавчих студій продовжує відігравати заснований 20 років тому в цьому університеті науковий збірник «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна» (кошти на його друк постійно виділяє керівник вишу) – єдине такого роду періодичне видання в Україні і світі, яке за два десятиліття свого існування зуміло утвердитися як поважний науковий орган, у якому відтворюються різні аспекти біографії самого вченого, простежується формування його професійного і державницького світогляду, з'ясовується творча лабораторія, а також різні наукові уподобання діяча і реа-

лізація новітніх проєктів, що в підсумку забезпечує повне донесення до витонченого читацького загалу, з одного боку, цілісного образу самого Огієнка, а з іншого, об'єктивне бачення його сучасниками та дослідниками.

Черговий 20 випуск названого збірника, який, як і попередній, виходить у складних умовах важкої для усіх нас російсько-української війни, дає змогу ознайомитися з новими дослідженнями переважно відомих учених, які, на наше переконання, примножують величезний масив загальнонаціональних напрацювань в огієнкознавстві. Опубліковані у цьому знаковому випуску статті присвячено важливим науковим аспектам – мовознавчій спадщині Івана Огієнка і сучасній українській науці, інтерпретації ідей Івана Огієнка як письменника, літературознавця і публіциста, педагогічним концепціям Івана Огієнка і сучасній теорії і практиці національного навчання та виховання, регіональним дослідженням в контексті світової класики та актуальним питанням історичної науки, зокрема поєднанню діяльності Івана Огієнка на різних державних посадах в інтересах УНР, його співпраці з відомим українським діячем Віктором Приходьком у суспільно-політичному й освітньо-науковому вимірах.

Зичимо усім, хто візьме до рук свіжий випуск цього видання, глибоко опанувати його унікальний простір, відчутти «присутність» Івана Огієнка, характер його історичної епохи і ознайомитися із порушеними дослідниками проблемами, звернути увагу на представлені тут події, оцінки, судження, узагальнення та висновки, за можливості, виробити власне бачення окремих із них, а згодом і долучитися до автури наступних випусків збірника. Віримо, що так і буде.

*Головний редактор 1 випуску
наукового збірника «Іван Огієнко.
Серія історична та філологічна»,
доктор історичних наук, професор
Олександр Завальнюк*